

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน เป็นการวิจัยและพัฒนา (R&D: Research and Development) มีความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน มีวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

การสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ 1) การร่างรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน และ 2) การศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การร่างรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

ดำเนินการโดยการวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย (ชัยศ อิมสุวรรณ. 2544: 24-35), รูปแบบ (ทีศนา แชมมณี. 2545: 218), รูปแบบการเรียนรู้ตามอัธยาศัย (อุดม เขยกิจวงศ์. 2543: 83-105), แนวคิดรูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551), การจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในต่างประเทศ (เพ็ญแข ประจันปัจฉนีก. 2543, ศรีศักดิ์ ไทยอารี; และคณะ. 2543, และสนอง โลहितวิเศษ. 2545), ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์เอกสารข้างต้นกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย และสังเคราะห์

เป็นร่างรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน กำหนดโครงสร้างเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรการศึกษา 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

การร่างรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและวางแผนการศึกษาของชาติ ด้านบริหารการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการศึกษาในระบบ ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดำเนินการดังนี้

การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ

การศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านบริหารการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ด้านนโยบายและวางแผนการศึกษาของชาติ ด้านหลักสูตร ด้านการศึกษาในระบบ ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิควิธีแบบสโนว์บอลล์ (Snowball Technique) เป็นการเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านบริหารการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ด้านนโยบายและวางแผนการศึกษาของชาติ ด้านหลักสูตร ด้านการศึกษาในระบบ ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มาด้านละ 1 คน แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละด้านระบุรายชื่อผู้เชี่ยวชาญท่านต่อไป ได้ผู้เชี่ยวชาญรวมทั้งสิ้น 9 คน (รายชื่อตามภาคผนวก ก) มาให้ความคิดเห็นด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อทำการสังเคราะห์เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคินนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยได้จัดทำประเด็นเพื่อใช้ในการสนทนาพร้อมด้วยแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยประเด็นในการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้นำมาจากการดำเนินการในตอนต้นที่ 1 ซึ่งเป็นร่างรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคิน นำข้อมูลมาจัดทำเป็นเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการส่งเสริมให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้บุคคลสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต นอกจากนั้นยังได้กำหนดสาระที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยว่าเป็นการศึกษาที่ยืดหยุ่น เป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามศักยภาพ การจัดการศึกษาที่สามารถก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกเวลา ที่เชื่อมโยงกับด้านการบริหารจัดการศึกษา ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ สรุปเป็นประเด็นการสนทนา เก็บข้อมูลโดยใช้

แบบบันทึกการประชุมพร้อมการบันทึกภาพการประชุม ซึ่งต้องแจ้งผู้เข้าประชุมให้ทราบก่อน (รายละเอียดตามภาคผนวก ก)

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดยวิธีการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดังนี้

1. การเตรียมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ก่อนการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยเตรียมการ ดังนี้

1.1 กำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดประเด็นการสนทนากลุ่มไว้ว่า รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน มีรายละเอียดตามโครงสร้างด้านการบริหารจัดการศึกษา ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ โดยจัดทำเป็นเอกสารประกอบการประชุมแนบส่งพร้อมหนังสือเชิญประชุม

1.2 ทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อขอให้ออกหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1.3 ประสานเป็นการภายในกับผู้เชี่ยวชาญ กำหนดนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ในการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) และนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ นัดหมายผู้เชี่ยวชาญส่งทางจดหมายลงทะเบียน

1.4 กำหนดการสนทนากลุ่มในวันที่ 11 ตุลาคม 2555 เวลา 09.00-12.00 น. ณ ห้องประชุมมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

1.5 กำหนดทีมงานการสนทนากลุ่ม ได้แก่ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ผู้จดบันทึก (Note taker)

1.6 กำหนดระเบียบวาระการประชุมดังนี้

1.6.1 ผู้วิจัยแนะนำทีมงานการสนทนากลุ่ม

1.6.2 ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม แนะนำผู้เชี่ยวชาญที่ร่วมสนทนาและเลือกประธาน

1.6.3 ผู้วิจัยเสนองานวิจัยโดยสังเขป และวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม

1.6.4 ดำเนินการสนทนากลุ่ม ตามลำดับองค์ประกอบของร่างรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ที่ออกกลางคัน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรการศึกษา 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

1.6.5 ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม สรุปสาระสำคัญของสนทนากลุ่ม และขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญ

2. การดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 จัดสนทนากลุ่มเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2555 เวลา 09.00-12.00 น. ณ ห้องประชุมมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ มีผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วม 9 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย และวางแผนการศึกษาของชาติ 2 คน ด้านบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 คน ด้านกระบวนการเรียนรู้ 1 คน ด้านหลักสูตร 2 คน และด้านการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย 3 คน โดยมีผู้ช่วยการสนทนากลุ่ม จำนวน 2 คน คือ ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม จดบันทึกการสนทนากลุ่ม มีผู้เข้าร่วมประชุม 2 คน คือ ที่ปรึกษาฯ และนักวิจัย

2.2 เริ่มประชุมเวลา 09.00 น. เสนองานวิจัยและวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่มโดยสังเขป แนะนำทีมงานการสนทนากลุ่ม และมอบผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม ดำเนินการสนทนากลุ่ม

2.3 ดำเนินการสนทนากลุ่มตามลำดับองค์ประกอบของร่างรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรการศึกษา 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ผู้จดบันทึกการสนทนากลุ่ม ดำเนินการจดบันทึกการสนทนา และการบันทึกเทป

2.4 ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มสรุปสาระสำคัญของสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยกล่าวขอขอบคุณ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกฝ่าย เลิกการสนทนากลุ่ม เวลา 12.00 น.

3. การดำเนินการหลังการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เมื่อเสร็จสิ้นการสนทนากลุ่ม ได้จัดการรวบรวมข้อมูลโดย

3.1 ทำการถอดบทเรียนการสนทนากลุ่ม จากบันทึกการสนทนาและเทปบันทึกเสียง

3.2 สรุปผลการสนทนากลุ่มตามประเด็นที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) มากำหนดเป็นรูปแบบการ

จัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน เป็นศึกษาภาคสนาม โดยใช้การวิจัยเชิงทดลองกับนักเรียนที่ออกกลางคันในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 โรงเรียน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนวัดบางพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มที่ออกจากโรงเรียนโดยไม่สมบูรณ์ คือยังไม่จำหน่ายออกจากทะเบียนนักเรียน และนักเรียนไม่มาเรียนในโรงเรียน ในขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ภาคบังคับ หรือมีแนวโน้ม มีโอกาสเสี่ยงและรวมถึงนักเรียนติด 0, ร, มส, มผ จำนวน 12 คน จัดประชุมนักเรียนพร้อมกับผู้ปกครองชี้แจงวัตถุประสงค์ แนวการดำเนินงานจัดการศึกษา และประโยชน์ที่จะได้รับ หากนักเรียนและผู้ปกครองประสงค์เข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้มีนักเรียนกลุ่มเสี่ยงออกกลางคันที่หยุดเรียนไป 2-3 สัปดาห์ กลับเข้าเรียนตามปกติ จำนวน 3 คน เหลือนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ จำนวน 9 คน เป็นนักเรียนชาย 4 คน นักเรียนหญิง 5 คน อายุระหว่าง 14-18 ปี เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 คน มีผลการเรียนรายวิชาติด ร, มส, 0 และ มผ ตั้งแต่ 4-8 รายวิชา ที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ การตัดสินใจผลการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีเกณฑ์ดังนี้ 1) ผู้เรียนมีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนจะไม่มีสิทธิ์สอบ “มส” 2) ผู้เรียนได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดและไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด โดยมีผลการตัดสินระดับผลการเรียนรายวิชาเป็นศูนย์ “0” จะไม่ผ่านการประเมินผลรายวิชา “มผ” 3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไม่ผ่าน “มผ” และ 4) ผู้เรียนมีผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีเวลาเข้าร่วม

กิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรม ผลงานของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ผลการประเมินไม่ผ่าน “มผ” ดังนี้

ตาราง 4 ข้อมูลของนักเรียนที่ออกกลางคันระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดบางพระ

คนที่	อายุ (ปี)	ข้อมูลการเรียน			ที่อยู่
		ชั้น	ชั้น/วิชา ติ ด ร, มส, 0	สาเหตุการออก	
1	เพศหญิง	17 ปี	ม.3 ม.2 (ค,ว,ส,อ) ม.3 (ง,อ,ค)	มีปัญหาการเรียน	ต.บางระกำ อ..นครชัยศรี จ.นครปฐม
2	เพศหญิง	16 ปี	ม.3 ม.2 (ค,ส,ว,อ,คอม) ม.1 (อ,ค,ง)	ครูดู/ไม่ชอบครู	ต.บางพระ อ..นครชัยศรี จ.นครปฐม
3	เพศหญิง	17 ปี	ม.2 ภาคเรียน 2 ทุกวิชา	มีครอบครัว	ต.บางพระ อ..นครชัยศรี จ.นครปฐม
4	เพศหญิง	14 ปี	ม.2 ภาคเรียน 2 ทุกวิชา	มีปัญหาการปรับตัว	ต.บางแก้วฟ้า อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม
5	เพศชาย	18 ปี	ม.2 ภาคเรียน 1-2 ทุกวิชา	มีปัญหาการเรียน	ต.บางพระ อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม
6	เพศชาย	16 ปี	ม.3 ม.2 (ประวัติ: (มส)) ม.3 (มส) ภาคเรียน 1-2 ทุกวิชา	มีปัญหาการเรียน	ต.บางพระ อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม
7	เพศชาย	18 ปี	ม.3 ม.3 (มส) ภาคเรียน 1-2 ทุกวิชา	มีปัญหาการเรียน	ต.บางพระ อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม
8	เพศหญิง	16 ปี	ม.2 ภาคเรียน 1-2 ทุกวิชา	ออกประกอบอาชีพ	ต.บ้านใหม่ อ.พระนครศรีอยุธยา
9	เพศชาย	16 ปี	ม.2 ภาคเรียน 1-2 ทุกวิชา	ยากจน	ต.บางระกำ อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม
10	เพศชาย	13 ปี	ม.1 จะกลับเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติ ปีการศึกษา 2557 (หยุดเรียน 3 สัปดาห์)		ต.บางพระ อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม
11	เพศชาย	14 ปี	ม.2 จะกลับเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติ ปีการศึกษา 2557 (หยุดเรียน 2 สัปดาห์)		ต.บางพระ อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม
12	เพศชาย	14 ปี	ม.2 จะกลับเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติ ปีการศึกษา 2557 (หยุดเรียน 2 สัปดาห์)		ต.บางพระ อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. เครื่องมือการทดลอง คือรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

2. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล คือ

2.1 แบบวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน ประกอบด้วย การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ผลการปฏิบัติหน้าที่ และค่าใช้จ่าย

2.2 แบบวิเคราะห์อัตราการขาดเรียนที่ลดลง ประกอบด้วย เวลาเรียนทั้งหมด (ชั่วโมง) จำนวนเวลาเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 (ชั่วโมง) เวลามาเรียน (ชั่วโมง) และเวลาเรียนคิดเป็นร้อยละ

2.3 แบบวิเคราะห์การผ่านเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรายวิชา ประกอบด้วย ระดับผลการเรียน เวลาเรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด

การดำเนินการทดลอง

การทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน ได้ดำเนินการในโรงเรียนวัดบางพระ ตำบลบางแก้วฟ้า อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 มีการดำเนินการทดลองระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2557 ดังนี้

แบบแผนการวิจัย

การทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน เป็นการศึกษาภาคสนาม เป็นการศึกษาเชิงทดลอง (Experimental Research) ที่ใช้แผนแบบการวิจัยแบบ One - Group Posttest Design

E แทน โรงเรียนวัดบางพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

X แทน การดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

O₂ แทน การประเมินอัตราการขาดเรียนและการประเมินผลการเรียนรายวิชา

ขั้นตอนการทดลอง

ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2557 ตามกำหนดการดังนี้

ลำดับที่	วัน/เดือน/ปี	กิจกรรมดำเนินการ	ผลลัพธ์/จุดประสงค์
1	1-5 มกราคม 2557	ยื่นหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล การวิจัยจากมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ต่อ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางพระ	ชี้แจงวัตถุประสงค์ รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษาสำหรับ นักเรียนที่ออกกลางคัน
2	6-10 มกราคม 2557	สำรวจรายชื่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นที่ออกกลางคันจากทะเบียนนักเรียน	รายชื่อนักเรียน ที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง
3	11-15 มกราคม 2557	ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน พบผู้ปกครอง และ นักเรียนชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการจัดการศึกษาตาม รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยใน สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน	ข้อมูลสาเหตุการออก กลางคัน และกรอกใบสมัคร มีนักเรียนเข้าร่วมโครงการ จำนวน 12 คน
4	17 มกราคม 2557	ประชุมคณะกรรมการโรงเรียนวัดบางพระ ชี้แจง รายละเอียดการใช้รูปแบบการจัดการศึกษา ตามอัธยาศัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำหรับ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออก กลางคัน โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของผู้ที่ เกี่ยวข้อง และการบริหารจัดการศึกษา	แต่งตั้งคณะกรรมการ การบริหารจัดการศึกษาตาม อัธยาศัยในสถานศึกษาชั้น พื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่ออก กลางคัน
5	18 มกราคม 2557	ประชุมครูผู้สอนและนักเรียน วางแผนการเรียน และช่วงเวลาการเรียน เป็นรายบุคคลเพื่อให้ - นักเรียนศึกษาข้อมูลผลการเรียนของตนเอง - นักเรียนเลือกลงทะเบียนเรียนตามรายวิชา ที่ตนสนใจให้เหมาะสมกับเวลาที่ตนต้องการ - ครูผู้สอนตกลงสอนรายวิชาตามที่ตนถนัด - ครูผู้สอนตกลงกำหนดเวลาเรียนกับนักเรียน โดยเป็นไปตามความต้องการของนักเรียน	- จัดครูสอนตามรายวิชา - ข้อตกลงการเรียน รายละเอียดตาม ภาคผนวก ข - ตารางเวลาเรียน
6	19 มกราคม 2557	ปฐมนิเทศนักเรียนที่ออกกลางคันเพื่อ - มอบเอกสาร ปพ.5, ปพ.6 ให้ครูผู้สอน - มอบสมุดบันทึกเวลาเรียน ให้นักเรียนใช้ บันทึกเวลาเมื่อศึกษาด้วยตนเอง	- เก็บข้อมูลการเรียนรู้ - บันทึกเวลาเรียน

ขั้นตอนการทดลอง (ต่อ)

ลำดับที่	วัน/เดือน/ปี	กิจกรรมดำเนินการ	ผลลัพธ์/จุดประสงค์
		- ชี้แจงรายละเอียดการเรียนรู้ให้นักเรียนใช้ใน การเรียนรู้ เช่น ศึกษาจาก แหล่งเรียนรู้ ศึกษา จากแบบเรียน โปรแกรมสำเร็จรูป สืบค้นจาก อินเทอร์เน็ต พบกลุ่มเรียนแบบชั้นเรียน รายงาน/โครงการตามที่ครูมอบหมาย	- วิธีการเรียนรู้ตามอัธยาศัย
7	20 มกราคม 2557 ถึง 25 มีนาคม 2557	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่ ออกกลางคัน แต่ละรายวิชาดังนี้ - ภาษาไทย เรียนรู้โดย ศึกษาด้วยตนเอง จาก หนังสือเรียน ค้นคว้าในห้องสมุด ทำ แบบฝึกหัด จัดทำรายงานและพบกลุ่มเรียนรู้ แบบชั้นเรียน - คณิตศาสตร์ เรียนรู้โดย ศึกษาด้วยตนเอง จากหนังสือเรียน สื่อสำเร็จรูป ทำแบบฝึกหัด พบกลุ่มเรียนรู้แบบชั้นเรียน จัดทำโครงการ - วิทยาศาสตร์ เรียนรู้โดย ศึกษาด้วยตนเอง จากหนังสือเรียน สื่อสำเร็จรูป ทำแบบฝึกหัด พบกลุ่มเรียนรู้แบบชั้นเรียน ทศนศึกษาจาก แหล่งเรียนรู้ และการทดลองใน ห้องปฏิบัติการ จัดทำรายงาน - สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม เรียนรู้โดย ศึกษาด้วยตนเอง จากหนังสือเรียน สื่อ สำเร็จรูป ทำแบบฝึกหัด พบกลุ่มเรียนรู้แบบ ชั้นเรียน จัดทำโครงการ ค้นคว้าในห้องสมุด และค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต - ภาษาอังกฤษ เรียนรู้โดย ศึกษาด้วยตนเอง จากหนังสือเรียน สื่อสำเร็จรูป ศึกษาในห้อง ศูนย์การเรียนภาษาอังกฤษ ค้นคว้าใน ห้องสมุด ทำแบบฝึกหัด จัดทำรายงานและ พบกลุ่มเรียนรู้แบบชั้นเรียน	- ผู้วิจัยเยี่ยมชั้นเรียนเป็น ระยะๆ เพื่อเก็บข้อมูล การจัดการเรียน การสอน - นักเรียนบันทึกเวลาเรียน เมื่อศึกษาด้วยตนเอง - รายละเอียดการเรียนรู้ตาม ภาคผนวก ข

ขั้นตอนการทดลอง (ต่อ)

ลำดับที่	วัน/เดือน/ปี	กิจกรรมดำเนินการ	ผลลัพธ์/จุดประสงค์
		- การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรียนรู้โดย ศึกษาด้วยตนเอง จากหนังสือเรียน สื่อ สำเร็จรูป ทำแบบฝึกหัด ศึกษาในห้อง คอมพิวเตอร์ พบกลุ่มเรียนรู้แบบชั้นเรียน จัดทำโครงการ	
8	26-27 มีนาคม 2557	สอบวัดผลการเรียนรู้ แต่ละรายวิชา	เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ รายวิชา
9	28-30 มีนาคม 2557	จัดทำเอกสารการประเมินผลการเรียนรู้ รายวิชา	ตัดสินผลการเรียนรู้ แต่ละรายวิชา
10	31 มีนาคม 2557	อนุมัติผลการเรียน	สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. อัตราการขาดเรียนที่ลดลง ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละผลต่างของเวลาเรียน
หลังเรียนกับเวลาเรียนก่อนการทดลอง
2. การผ่านเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง
และการผ่านการประเมินผลการเรียนรายวิชา เป็นไปตามเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลของหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด ทำการวิเคราะห์โดยค่าร้อยละผลต่างของ
จำนวนรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนกับจำนวนรายวิชาที่มีผลการเรียนรายวิชาผ่าน ที่มีระดับผลการเรียน
ตั้งแต่ระดับ 0.5 ถึง 4.00

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้น พื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน เป็นการศึกษาคำคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครปฐม ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 การปรับปรุงรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน มีรายละเอียดดังนี้

1. รวบรวมสภาพปัญหา อุปสรรค และผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน จากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และนักเรียน โดยการสังเกตการณ์สอน และประชุมร่วมแสดงความคิดเห็น

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากสภาพปัญหา อุปสรรค และผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน เพื่อการนำข้อมูลไปปรับปรุงรูปแบบ พบว่า

2.1 ครูผู้สอน มีปัญหาด้านเวลาสอน เพราะนักเรียนจะมาพบครูนอกเวลาราชการ

2.2 การลงทะเบียนเรียนรายวิชา นักเรียนสามารถลงทะเบียนได้น้อย เนื่องจากไม่มีเวลาต้องออกประกอบอาชีพและทำธุระในชีวิตประจำวัน ตามสภาพของแต่ละคน

2.3 การเรียนการสอน นักเรียนจะใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ที่โรงเรียนมีอยู่ เช่น หนังสือเรียน หนังสือในห้องสมุด โปรแกรม CAI คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สื่อตามห้องปฏิบัติของโรงเรียน และใช้ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการคณิตศาสตร์ ห้องปฏิบัติการการงานอาชีพ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นแหล่งการเรียนรู้ มากกว่าแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน

2.4 ด้านเวลาเรียน พบว่านักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย จัดทำรายงานชิ้นงานตามที่ครูมอบหมาย และพบครูแบบชั้นเรียนตามกำหนด จึงมีปัญหาลงเวลาในแบบรายงานผลการเรียนรู้ (แบบ ปพ.5) ที่ต้องลงเวลาทุกครั้งที่ยื่นตามที่หลักสูตรกำหนด

3. ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน โดยผู้วิจัย ดังนี้

3.1 ปรับปรุงด้านการจัดการเรียนรู้ เกี่ยวกับสื่อการสอนและแหล่งการเรียนรู้

3.2 ปรับปรุงด้านการบันทึกเวลาเรียนของนักเรียน ด้วยแบบบันทึกการศึกษาด้วยตนเอง

4. ครูนำข้อมูลเวลาเรียนดังกล่าวมาเทียบโอนเป็นเวลาเรียนแบบรายงานผลการเรียนรู้ (แบบ ปพ.5)

5. นำรูปแบบที่ปรับปรุงโดยผู้วิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา นำรูปแบบที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปทำการประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้

ตอนที่ 2 การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน มีรายละเอียดดังนี้

1. จัดประชุมสัมมนา เพื่อนำเสนอผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดนครปฐม ที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

2. ประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครปฐม ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดนครปฐมที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดนครปฐม ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 30 คน ดังนี้

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารงาน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 ไม่เกิน 30 ปี	5	16.67
1.2 31-40 ปี	10	33.33
1.3 41-50 ปี	12	40.00
1.4 51 ปี ขึ้นไป	3	10.00
รวม	30	100

ตาราง 5 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. วุฒิทางการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	3	10.00
2.2 ปริญญาโท	24	80.00
2.3 ปริญญาเอก	3	10.00
รวม	30	100
3. ประสบการณ์ในตำแหน่งครูผู้สอน		
3.1 ไม่เกิน 10 ปี	10	33.33
3.2 11-20 ปี	12	40.00
3.3 21-30 ปี	5	16.67
3.4 31 ปี ขึ้นไป	3	10.00
รวม	30	100
4. ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา		
4.1 ไม่เกิน 10 ปี	12	40.00
4.2 11-20 ปี	10	33.33
4.3 21-30 ปี	5	16.67
4.4 31 ปี ขึ้นไป	3	10.00
รวม	30	100
5. จำนวนโรงเรียนที่มีนักเรียนออกกลางคัน ระหว่างดำรงตำแหน่ง		
5.1 ต่ำกว่าร้อยละ 1	2	6.67
5.2 ร้อยละ 1-5	21	70.00
5.3 ร้อยละ 6-10	4	13.33
5.4 มากกว่าร้อยละ 10	3	10.00
รวม	30	100

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ในการนำรูปแบบการจัดการศึกษาตามอรรถศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน (รายละเอียดตามภาคผนวก ค) ไปใช้ในสถานศึกษา มีลักษณะ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือความเป็นไปได้ ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือความเป็นไปได้ ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ การจัดการศึกษาตามอรรถศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ออกกลางคัน จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรการศึกษา 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อการนำไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน จำนวน 15 ข้อ

ตาราง 6 จำนวนข้อคำถามตามองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาตามอรรถศาสตร์ในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

ลำดับที่	องค์ประกอบหลัก	จำนวนข้อคำถาม
1	องค์ประกอบที่ 1 การบริหารและการจัดการศึกษา	4
2	องค์ประกอบที่ 2 หลักสูตร	2
3	องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเรียนรู้	7
4	องค์ประกอบที่ 4 การประเมินผลการเรียนรู้	2
รวม		15

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาตามอรรถศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ส่งให้กับผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 1 คน ด้านภาษา จำนวน 1 คน และด้านสถิติการวิจัย จำนวน 1 คน และด้านการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน รวม 5 คน รายชื่อปรากฏในภาคผนวก ค ตรวจสอบความเป็นไปได้โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยให้คะแนนในแต่ละข้อคำถาม เป็น 3 ระดับ คือ

1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องตามนิยามความเหมาะสมและความเป็นไปได้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องตามนิยามความเหมาะสมและความเป็นไปได้

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องตามนิยามความเหมาะสมและความเป็นไปได้

หลังจากนั้น นำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้งสามท่าน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม (IOC: Index Objective Congruence) โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดในแต่ละข้อ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยนำค่าที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ ถ้าค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้น ไม่ต้องปรับปรุงแก้ไข ถ้าข้อคำถามมีค่าต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นก็ถูกตัดออกไป หรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 117-120) และการวิจัยครั้งนี้ได้ค่า IOC = +0.8 ถึง +1 ตามรายละเอียดภาคผนวก ค และนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ และเหมาะสมยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ขอรับหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ขอเชิญร่วมประชุมสัมมนาและตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการศึกษาตามอธยาศัยไปปฏิบัติ

2. ส่งหนังสือเชิญประชุมสัมมนา และโทรศัพท์ถึงผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาตามอธยาศัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน จำนวน 30 คน กำหนดประชุมสัมมนาในวันที่ 28 พฤษภาคม 2557 เวลา 09.00-12.00 น. ณ ห้องประชุมโรงแรมเวล อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

3. ดำเนินการประชุมตามวาระการประชุมสัมมนา ดังนี้

3.1 เวลา 08.30-09.00 น. ลงทะเบียนร่วมประชุมสัมมนา จำนวน 30 คน

3.2 เวลา 09.00-10.30 น. เสนองานวิจัยโดยสังเขป และวัตถุประสงค์ของการประชุมสัมมนา นำเสนอผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาตามอธยาศัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน

3.3 เวลา 10.30-11.30 น. ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาอภิปรายซักถาม ให้ข้อเสนอแนะ

3.4 เวลา 11.30-12.00 น. ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ เมื่อนำรูปแบบการจัดการศึกษาตามอธยาศัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน ไปใช้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ไปใช้ในสถานศึกษา

3.5 เวลา 12.00 น. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้ร่วมประชุมสัมมนา และเลิกประชุม

4. หลังประชุมสัมมนา ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามความเหมาะสม ความเป็นไปได้เมื่อนำรูปแบบการจัดการศึกษาตามอธยาศัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน ไปใช้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ

100

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้บริหาร วิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาตามอธยาศัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ออกกลางคัน จำนวน 4 องค์ประกอบ เมื่อนำไปปฏิบัติในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ได้มากน้อยเพียงใด ดำเนินการดังนี้

ระดับความคิดเห็น คำนวณหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

สำหรับค่าความถี่ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน นำไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้เกณฑ์กำหนดค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำหรับ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคั้นั้นมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคั้นั้นมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติมาก

2.50-3.49 หมายถึง รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำหรับ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคั้นั้นมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคั้นั้นมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติน้อย

1.00-1.49 หมายถึง รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำหรับ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคั้นั้นมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติน้อยมาก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคัน ได้ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) สรุปเป็นความคิดเห็นในภาพรวม